

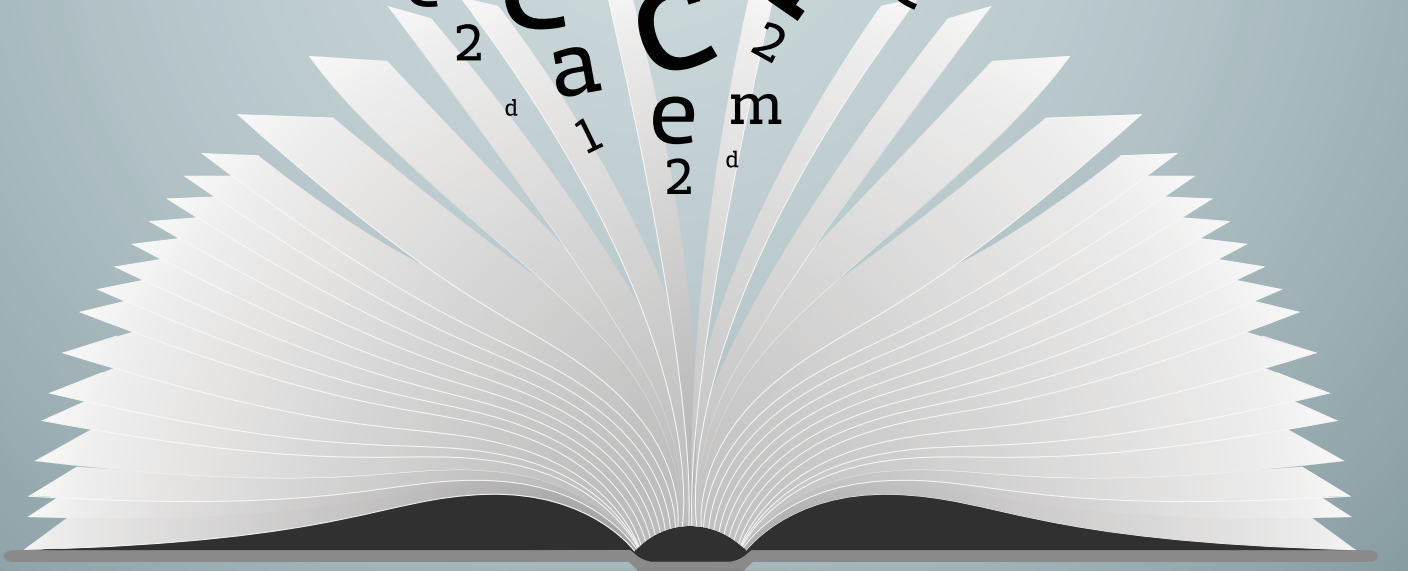
NEEFES

KÜLTÜR EĞİTİM VE EDEBİYAT DERGİSİ
ANKARA ATATÜRK MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ

Lütfiye Şençelen Anı / Dünyanın Bütün Çiçekleri / Erdal Cerit ile Röportaj /
Mürekkep Yalamak / Fatma Eriş Hamza Benim Öğretmenlerim /
Hayrettin AKMAN' la Röportaj / Hilal Zehra Uzun İle Söyleşi /
Öğretmen Yazarlarımızdan / Öğretmen Konulu Film ve Kitaplar

ÖĞRETMEN
KONULU
SAYI

at
p 4 m^k
s 1 dc
gkd 2 ab 3
c 2 e c 4 e
1 a a 2 m d
2 e m d

Ulu Önder Atatürk'ün Öğretmenler İle İlgili Sözlerinden..

- Dünyanın her tarafında öğretmenler insan topluluğunun en özverili ve saygıdeğer unsurlarıdır. (01. 03. 1923.)
- Yeni kuşak, en büyük cumhuriyetçilik dersini bu günkü öğretmenler topluluğundan ve onların yetiştirecekleri öğretmenlerden alacaktır.(1924)
- Öğretmenler!... Cumhuriyet, fıkren, ilmen, fennen, bedenen kuvvetli ve yüksek seciyeli muhafızlar ister. Yeni nesli bu nitelik ve kabiliyette yetiştirmek sizin elinizdedir. (25.08.1924, Öğretmenler Birliği Kongresi Üyelerine.)
- Öğretmenler; Yeni nesli, Cumhuriyetin fedakâr öğretmen ve eğitimcilerini, sizler yetiştireceksiniz ve yeni nesil, sizin eseriniz olacaktır...(25.08.1924, Öğretmenler Birliği Kongresi Üyelerine.)
- Öğretmenler! Erkek ve kız çocuklarımızın, aynı suretle bütün tahsil derecelerindeki talim ve terbiyelerinin pratik olması mühimdir. Memleket evlâdı, her öğrenim aşamasında ekonomik hayatta verimli, etkili ve başarılı olacak surette donatılmalıdır. (25.08.1924, Öğretmenler Birliği Kongresi Üyelerine.)
- Cumhuriyet sizden "fıkri hür, vicdanı hür, irfanı hür" nesiller ister. (25.08.1924, Öğretmenler Birliği Kongresi Üyelerine.)
- Milletleri kurtaranlar yalnız ve ancak öğretmenlerdir. Öğretmenden, eğitimciden mahrum bir millet henüz millet namını almak yeteneğini elde edememiştir. Ona basit bir kütle denir, millet denmez. (14.10.1925, İzmir Erkek Öğretmen Okulunda.)
- Öğretmenler her fırsattan istifade ederek halka koşmalı, halk ile beraber olmalı ve halk, öğretmenin çocuğa yalnız alfabe okutur bir varlıktan ibaret olmayacağını anlamalıdır. (07.07.1927, Dolmabahçe Sarayı, İstanbul Öğretmenler Heyetine Demeç.)

Milli Eğitim Bakanımız Sayın Nabi Avcı ile birlikte ilk ders zilini çalarak 2015-2016 eğitim öğretim yılına başlamış bulunmaktayız.

Milli Eğitimin bir ülke geleceğinde ne denli yaşamsal bir önem taşıdığı bilincinde olan değerli meslektaşlarımın samimi ve özverili çalışmalarını her zaman takdir etmekteyim. Öğrencilerimizi öğrenimlerinin yanı sıra kültürel ve sosyal gelişimlerini sağlamak adına geliştirecek çeşitli projelerimizin devam edecek olması bizim için çok sevindiricidir. Söz konusu çalışmalarımızdan biri olan geçen yıl ilk sayısıyla yayımlanan dergimiz bu ay "öğretmen" temasını işlemiştir.

Ulu Önder Atatürk, "Dünyanın her yerinde öğretmenler insan topluluğunun en fedakar ve muhterem unsurlarıdır." diyerek öğretmenliğin ne kadar kutsal , onurlu bir meslek olduğunu ifade etmiştir.Hayatımızın her döneminde bizlere yol gösterici olan öğretmenlerimizi şükranla anıyor, kıymetli meslektaşlarımın Öğretmenler Gününü en içten duygularıyla kutluyorum.

Okul Müdürü
Nazan ŞENER

İÇİNDEKİLER

4 Hayrettin
AKMAN' la
Röportaj

5 Lütfiye
ŞENÇELEN
Anı

6,7 Dünyanın
Bütün
Çiçekleri

8 Erdal
Cerit ile
Röportaj

9 Mürekkep
Yalamak

10 Fatma Eriş Hamza
Benim Öğretmenlerim

11 Hilal Zehra
Uzun İle
Söyleşi

12,13 Öğretmen
Yazarlarımızdan

14,15 Öğretmen
Konulu Film ve
Kitaplar

DERGİ EDITÖRLERİ
EDEBİYAT ÖĞRETMENLERİMİZ
Lütfiye ŞENÇELEN
Hülya Kübra GÜR SOY

GRAFİK TASARIM
Burcu ERBAY

BASIM
MATBAA BÖLÜMÜ
MATBAA ÖĞRETMENİ
UFUK BAHÇECİ

Katkı sağlayan herkese teşekkür ederiz..

*Selam olsun,
Karanlığın ve cehlin güneşlerine
Selam olsun,
Erdemin ve bilginin eşlerine
Onlar ki,
Kişiliğe hürlük bağışlayan
Onlar ki,
Karşılıksız alkışlayan.
Alınlarında bilgiden meşaleler,
Karanlığın gözbebeğine yürürler
Gönüllerde mükafat alanlar,
Azmin ve iradenin timsali onlar.*

Aydınlığa, umuda ,güzel yarınlara ulaşmada köprü olan öğretmenler olarak, bizlere emanet edilen çocuklarımızı,gençlerimizi yetiştirmek için fedakarca hizmet ederiz. Geleceği şekillendirir, insanı işleriz. Hem de gözümüzün nuruyla ilmek ilmek, sabırla ,itinayla,özveriyle.... Bazen tüm zamanımızı hiç düşünmeden harcayarak...Bizim işimizde mesai yoktur.Ders zili çalar fakat bizim için ders bitmez.Çünkü öğrencilerimiz, ailemizin hiçbir zaman kopmayacak bir parçası olurlar.

Geri dönüşü çok güzel bir meslektir öğretmenlik.Unutulmamanın ,değerinin yıllar sonra bile anlaşılmasının mutluluğunu yaşatır.O yüzden bizimki iş değil görevdir. Görevimiz; Başöğretmen Atatürk'ün "Öğretmenler! Cumhuriyet sizden fikri hür, vicdanı hür, irfanı hür nesiller ister." sözlerini yerine getirmektir.Bu görevi en iyi şekilde yapan meslektaşlarımızın öğretmenler gününü kutlar, dergimizin bu sayısını sizlere armağan ederiz.

Lütfiye Şençelen-Hülya Kübra Gürsoy

Hayrettin AKMAN' la Röportaj

Eski Öğretmenlerden kim var dedik Hayrettin Hoca'nın bölümünün , onların deyimiyle "ev"lerinin kapısında bulduk kendimizi. Duruşunu hiç değiştirmeyen , ciddi bir o kadar da nezaket sahibi , ölçülü bir öğretmendi o.Hani doğrusunu söylemek gerekirse öğretmen olarak biz dahi onun karşısında kendimize bir çekidüzen veriyorduk, nasıl konuşacağımızı tam kestiremiyorduk.Aslında onu hiç yüksek sesle konuşurken duymamıştık.Neydi çekinmemize sebep olan ? Hiçbir şey. Dediğimiz gibi o eskinin öğretmeni idi, bizden farklıydı, örnek aldığımız ama tam da uygulayamadığımız pek çok şeye sahipti.Otuz yıldır aynı okulda görev yapan bir öğretmenin bağlılıkla dolu hikayesi...

Kendinizden bahseder misiniz?

1955 Bolu Gerede doğumluyum. Evli ve üç çocuk babasıyım. İlkokul, ortaokul öğrenimimi Gerede'de tamamladım.Liseyi Yenimahalle Endüstri Meslek Lisesi'nde bitirdim. 1985 yılının Şubat ayından beri bu okulda görev yapıyorum. Tam 30 yıl oldu.

Aynı okulda bunca uzun yıl çalışmak nasıl bir duygu?

Yer değiştirme fikri beni rahatsız ediyor. Pursaklar'da oturuyorum, aslında evime yakın bir yeri tercih edip orada çalışabilirim. Fakat insan çalıştığı ortama çok alışıyor ayrıca okulun konumunun merkezi bir yerde olması benim için avantaj oluyor. Her bölümün kendine ait bir atölyesi var ve meslek dersi öğretmenleri olarak genellikle kendi atölyelerinde zaman geçiriyorsunuz. Bölüm ortamına alışkın olduğumuz için burası

bizim evimiz gibi. Derslerimiz de hep burada olduğu için zamanımızı genellikle atölyemizde geçiriyoruz. Ayrıca arandığımızda yerinde olmalıyız diye düşünüyoruz.

Okulumuzdaki değişimleri en iyi gözlemleyen biri olmalısınız, neler söyleyebilirsiniz bu konuda?

Okulda özellikle fiziki açıdan olumlu gelişmeler çok fazla. Birkaç yıl öncesine bakarsanız bile ne kadar çok şeyin değiştiğini görebilirsiniz kaldı ki 30 yıl öncesi...

Öğrenim hayatınızda örnek aldığınız bir öğretmenin varsa bizimle paylaşır mısınız?

Lisedeki fizik öğretmenimi kendime örnek almışım. Kendisini öğrencilerine adanmış bir öğretmendi. O yıllarda hafta sonları öğrencilerine ücretsiz kurs verirdi. Bir dersi sevmek için öğretmeni sevmek gerekir diye düşünüyorum.

Öğrencilerde ne gibi değişiklikler görüyorsunuz?

Eski öğrenci profilini göremiyorum . Kıyafetlerine bakınca öğrencilerin onların öğrenci olup olmadığını anlamak güç oluyor. Gerçi bizim derslerimizde kültür derslerinde davrandıkları gibi davranmıyorlar. Biz 8-10 saat öğrenciyle birlikteyiz. O yüzden bizi yakınları adeta babaları gibi görüyorlar. Bunun dönüşü olumlu oluyor.

Meslek hayatınızda sizi derinden etkileyen unutamadığınız bir anınız var mı?

1985 yılında burada iki yıl çalıştıktan sonra tayin istemişim. Buraya gelirken tereddüt içinde gelmişim kız meslek lisesi olduğu için. Endüstri meslek lisesine gitmek istedim. Velilerimiz geldi itiraz ettiler gitmemem için öğrencilerim de çok ısrar ettiler.Ben de onlara " İki sene sonra zaten siz beni bırakıp gideceksiniz" dedim. Hacer Bulduruş adlı bir öğrencim- aradan tam 28 sene geçmesine rağmen hiç unutmadım onun sözünü- "Olsun biz sizin burada olduğunuzu bilmek istiyoruz" dedi.Belki de ben bu yüzden öğrencilerimi bırakıp hiçbir yere gidemedim.

Öğrencilerinize en sık söylediğiniz sözleriniz?

Benim için not önemli değil. Karşılıklı sevgi ve saygı benim için çok ön planda.Eğitimden sonra öğretim de peşinden gelir.

SÖZ

Bazen bir koku, bir şarkı bazen de bir gülümseme bizi geçmişe götürür. Sıradan bir günde tanıştığım birinin yüzünde gördüğüm çizgiler ise beni ilk görev yerim; kendine has özellikleri olan küçük, sevimli Ege kasabasına götürdü. İnsanlar ait oldukları coğrafyaların izlerini yüzlerinde taşırlar. Yanılmamıştım. Sohbetimizin büyük bir samimiyetle ilerlediği bu genç bayan, oranın bir parçasıydı. Heyecanlı başlayan konuşmamızın nasıl bir hüznünle son bulacağını henüz bilmiyordum. Tek düşüncem zamanın acımasız hızına inat, telaşla öğrencilerim ve unuttuğum pek çok insana dair ondan bir şeyler duyabilmektir. Bir yeri sevince ayrıntılar nasıl da unutulmuşmuş çok şaşırırım.

Hem sohbet ediyor hem de zihnimde canlanan öğretmenliğimin ilk yıllarına ait hatıralarla meşgul oluyordum. Atandığım okul yatılı bir okuldu. Öğrencilerimin hepsi civar köylerden gelmişlerdi. Yoksul aileleri, onların bir gelecekle olması umudundan ziyade bir süre barınsınlar ve eğitilsinler amacıyla göndermişlerdi onları okula. Hem okula kayıt yapan öğretmen de öyle dememiş miydi? Emin ellerdeydi çocukları. Yine dönüp gelecekleleri yer evleri, tarlalarıydı.

Benimle tanıştıklarında onlar için farklı bir dünya olduğumu hissettim. Bazılarının gözleri parlak, çocuksu bazılarının ise çoktan yıldızı sönmüş ve yaşlıydı. Ben ise bambaşka duygular içerisindeydim. Kendimi bazen roman kahramanı 'Feride' bazen ise 'Zehra' olarak görüyordum. Tecrübesizliğimin verdiği tedirginlikle nasıl bir öğretmen olmam gerektiğini tasarlayıp duruyordum. İyi bir öğretmen kurallı, ciddi ve mesafeli olmalıdır, diye tam karar vermişken hayat bana duruşumu değiştirtti. Öğretmen; öğretirken öğrenmeli, eğitirken eğitilmeli, değiştirirken değişebilmeliydi. O yıllarda öğretmenden çok bir abla, bir anne, bazen de bir kardeş olmuştum onlara. Gün geçtikçe birbirimizi daha iyi anlar olmuştuk. Öğrettikçe mutlu oluyordum. Sevdikçe sevilirdim. Ufak tefek üzüntülerimin dışında her şey çok güzeldi. Mesela bazı zamanlar kış ayında terlik giyen öğrencilerime gözüm takılıyor, ister istemez içim burkuluyordu.

Hani çok mutlu olduğunuzu düşündüğünüz an bir tokat gibi yapışır ya kötü sürprizler yüzünüze... İşte ben de gencecik öğrencim Tayfun'un sınıfta bayılmasıyla büyük korku yaşamıştım. Sara nöbeti geçiriyordu. Arkadaşları yardımcı oldular ve bu arada beni de yatıştırmak zorunda kaldılar. Tayfun'un diğer öğrencilerden farklı olduğu anlaşılıyordu düşününce. Dalgın bakışlarının aksine yüzünde hep bir gülümseme hali vardı. Kısa süre içinde öğrencimle ilgili her şeyi öğrenmiştim. Hasta çocuğum parçalanmış bir ailenin ferdiydi. Annesi o bebekken ölmüş, hayırsız babası kardeşiyle onu akrabalarına emanet edip çoktan onları unutmuştu. Fakat Tayfun hayatındaki bütün olumsuzluklara rağmen mutlu görünüyordu. Bir gün bir hayırseverin hepsine bir örnek gönderdiği montları hiç gocunmadan giydiklerinde, Tayfun dahil hepsi mutlu, ben ise ağlamaklıydım.

Hayat normal akışında devam ederken doğal bir sürecin içine girmiştim. Evlenecek ve bir başka şehre yerleşecektim. Bunu öğrencilerime anlatabilmek hiç de kolay değildi. Beni aileleri yerine koyan çocuklarımı bırakıp gitmek benim için de çok zordu. Özellikle de Tayfun'u çok merak edecektim. Acaba benim yerime sağlık kontrollerini kim yaptıracaktı, kendisine iyi bakabilecek miydi? Bir sürü yarım kalmış dünyaydı benim çocuklarım. Bundan sonra neler yapacaklardı, bilmiyordum... İlk önceleri ayrılığı onlardan sakladım. Ben onların gülümsemesi olmalıydım hüznü değil. Hüznün onların çok yakından tanıdıkları bir duyguydu. Tabi ki hiçbir şeye engel olamadım öğrendiler, üzüldüler, merak ettiler ve alıştılar.. Bir sürü yaşanmışlıkla ayrıldım yanlarından.

Yaklaşık bir yıl sonra tanımadığım bir numaradan gelen telefonu açtığımda karşımda tanıdık bir ses vardı. "Öğretmenim gelmiyor musunuz?" diyordu Tayfun.. "Geleceğim Tayfun, ilk fırsatta sizi ziyarete geleceğim" dedim. Gidemedim. Bugün öğrendiğime göre Tayfun'a yetişemedim. Tayfun benim gözlerimde yaş, boğazımda düğüm ve yüreğimde bir sızı olarak kalacaktı. Hastalığına yenik düşmüş, çok erken ayrılmıştı bu dünyadan. Ve ben artık istesem de ona verdiğim sözü tutamayacaktım.

**Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni
Lütfiye ŞENÇELEN**

DÜNYANIN BÜTÜN ÇİÇEKLERİ

Şefik Sınığ, 1925 yılında Konya-Seydişehir'de dünyaya gelir. Küçük yaşta annesini ve babasını kaybeden küçük Şefik, hem yetim, hem de öksüz kalır. Kimsesiz kalınca; o yıllarda Denizli'nin Çivril ilçesinde olan eniştesinin yanına gelir. Burada öğrenime başlar. Ardından Isparta-Gönen'de eğitimine devam eder.

Öğrenimini bitirdikten sonra, Afyon-Dinar ilçesinin köyüne öğretmen olarak atanır. Burada ilk görevine başlar.1949 yılı ekim ayında bir gün, görev yaptığı köye yakın bir köyde futbol oynamaya giderler. Orada, maç esnasında futbol topu patlar. Şefik öğretmen ve arkadaşları, topu tamir etmek için okula girerler. Şefik öğretmen, topu tamir ederken okulun ara duvarı üzerlerine çöker. Yalnızca o ağır yaralanır.

O yıllarda, ulaşım şartları hayli zor olduğundan Çivril'e güç şartlarda getirilir. Doktor, ağır yaralı olan Şefik öğretmeni muayene eder ve omuriliğinin hayli ezilmiş olduğunu görür. Çaresiz bir şekilde, Çivril'den köye geri götürülür ve orada okul odasında yatağına yatırılır. Hasta yatağının başında, öğretmen arkadaşı ve köylülerden birkaç kişi... Ancak, durum umutsuzdur. Dünyanın bütün çiçeklerini, köy çocuklarını, öğretmenlik mesleğini çok seven idealist öğretmen ölmek üzeredir. Sürekli öğrencilerini sayıklar. Bu sayıklaması gün boyunca sürer. Hep, öğrencilerini, kaderleri kendisine benzeyen o köy çocuklarını sayıklar. Dünyanın bütün çiçeklerini yanına ister. Son sözleri şu olur:

BANA ÇİÇEK GETİRİN, DÜNYANIN BÜTÜN ÇİÇEKLERİNİ BURAYA GETİRİN

Daha sonra, yaşama gözlerini kapar. Zorluklarla geçen yaşamı acı bir olayla son bulmuştur. Artık, o çok sevdiği köy çocuklarından, okulundan ayrıdır...

Bu acı olay, 1949 yılı ekim ayında meydana gelmiştir. Çivril'de de duyulan bu acı olay üzerine, bir grup öğretmen arkadaşı, bir kamyonla Şefik öğretmenin cenazesini Çivril'e getirmek üzere köye gider. Yanlarında, beraber gittikleri öğretmenlerden birisinin Çivril' de misafiri olan bir üniversite öğrencisi de vardır. O da çok üzülmüş ve duygulanmıştır. Şefik öğretmen, arkadaşlarınca Çivril'e getirilir ve şehir mezarlığında toprağa verilir. Mezarının başına adı, soyadı, doğum ve ölüm tarihleri yazılı bir mezar taşı dikilir.

Çivril'den öğretmenlerle beraber köye giden üniversite öğrencisi bu acı olayı Ceyhun Atuf Kansu'ya, 1949 yılında anlatır. Şefik öğretmenin o duygu yüklü son sözlerini aktarır. Bu acı olayı ve son sözleri duyan Ceyhun Atuf Kansu çok duygulanır. Şefik öğretmenin anısını, idealistliğini ölümsüzleştirmek için "Dünyanın Bütün Çiçekleri" adlı o duygulu, anlamlı şiirini kaleme alır.

Bu şiir, ünlü şair tarafından 1950 yılında kaleme alınmıştır, öğretmen Şefik Sınığ, yıllar boyu yaşasın diye... Gerçekten de, "Dünyanın Bütün Çiçekleri" şiiri, yıllar boyu bir türkü gibi söylenip durdu. Daha çağlar boyu söylenip duracak. Anadolu'nun her köşesinde bir fısıltı gibi, Şefik öğretmen, dünyanın bütün çiçeklerini, köy çocuklarını çağırarak. Kaderleri ona benzeyen, yalnızlıkta açan, kimsenin bilmediği o köy çocuklarını... Onlara son bir ders vermek için... Son şarkısını söylemek için...

Dünyanın bütün çiçeklerini diyorum
 Bütün çiçekleri getirin buraya,
 Öğrencilerimi getirin, getirin buraya,
 Kaya diplerinde açmış çiğdemlere benzer
 Bütün köy çocuklarını getirin buraya,
 Son bir ders vereceğim onlara,
 Son şarkımı söyleyeceğim,
 Getirin getirin...ve sonra öleceğim.

Dünyanın bütün çiçeklerini diyorum,
 Kır ve dağ çiçeklerini istiyorum,
 Kaderleri bana benzeyen,
 Yalnızlıkta açarlar, kimse bilmez onları,
 Geniş ovalarda kaybolur kokuları..
 Yurdumun sevgili ve adsız çiçekleri,
 Hepinizi hepinizi istiyorum, gelin görün beni,
 Toprağı nasıl örterseniz öylece örtün beni.

Dünyanın bütün çiçeklerini diyorum,
 Baharda Polatlı kırlarında açan,
 Güz geldi mi Kopdağına göçen,
 Yörükler yaylasında Toroslarda eğleşen.
 Muş ovasından, Ağrı eteğinden,
 Gücenmesin bütün yurt bahçelerinden
 Çiçek getirin, çiçek getirin, örtün beni,
 Eğin türkülerinin içine gömün beni.

Dünyanın bütün çiçeklerini diyorum,
 Ben mezarsız yaşamayı diliyorum,
 Ölmemek istiyorum, yaşamak istiyorum.
 Yetiştirdiğim bahçe yarıda kalmasın,
 Tarûmar olmasın istiyorum, perişan olmasın,
 Beni bilse bilse çiçekler bilir, dostlarım,
 Niçin yaşadığımı ben onlara söyledim,
 Çiçeklerde açar benim gizli arzularım.

Dünyanın bütün çiçeklerini diyorum,
 Okulun duvarı çöktü altında kaldım,
 Ama ben dünya üstündeyim, toprakta,
 Yaz kış bir şey söyleyen sonsuz toprakta,
 Çile çektim, yalnız kaldım, ama yaşadım,
 Yurdumun çiçeklenmesi için daima, yaşadım,
 Bilir bunu bahçeler, kayalar, köyler bilir.
 Şimdi sustum, örtün beni, yatırın buraya,
 Dünyanın bütün çiçeklerini getirin buraya.

Erdal Cerit ile Röportaj

Okulumuz grafik bölümü öğretmenlerinden Erdal Cerit ile söyleşimizi sunuyoruz.

Kendinizden kısaca bahseder misiniz?

1972 Kalecik doğumluyum. İlk ve orta öğrenimimi Kalecik'te gördüm. Üniversite için tek tercihte bulundum. Gazi Üniversitesi Resim Öğretmenliği Bölümü'nde okudum. Resim eğitimiyle ilgili yüksek lisans yaptım. Evli ve iki çocuk babasıyım. 1994 yılında başladığım öğretmenlik hayatımda çeşitli okullarda çalıştım. Bir dönem özel sektörde de çalışmışlığım vardır. On yıldır da okulumuzda görev yapmaktayım.

Grafik Bölümü olarak okulumuz yarışmalarda çok iyi temsil ediyorsunuz. Öğrencilerinizi bu süreçte nasıl motive ediyorsunuz?

Yarışmalara katılan öğrenciler hedefsiz bile olsalar yarışmayı kazandıklarında hedefli hale geliyorlar. Yarışmalara katılıp ödül alan öğrencilerimizden üniversiteyi kazanamayan olmadı. Öğrencilerinin ilgisine göre yarışmalara yönlendiriyoruz. Üniversitede başarı oranımız %40 ile %50 civarında.

Öğretmenlik hayatınızda “İşte benim emeğimin karşılığı bu...” dediğiniz oluyor mu?

Birilerinin hayatına müdahale ettiğimiz bir meslek alanındayız. Çocuğun alanda ilerlemesini biz teşvik ediyoruz. Öğrencimiz başarı hikayesiyle döndüğünde mutlu oluyoruz.

Öğrencilerinizle ilgili ne tür beklentileriniz var?

Benim için önemli olan şu: 9. Sınıftan sonra öğrencilerimiz doğru tercih yapıyorsa biz onları kazanıyoruz. Bu bir süreç. Tırtılın kelebeğe dönüşmesi gibi. Tırtıla gerekli şartlar sağlanırsa kelebek oluyor.

Öğrencilerin bölümler içerisinde birbirlerini tanınması da çok önemli. Alt sınıflar üst sınıfların nereleri kazandıklarını, hangi işlerde çalıştıklarını bilip motive olsunlar istiyorum.

Çizimlerinizde kendinizi nasıl ifade ediyorsunuz?

Ben iyi bir resim öğretmeni olmaya çalışıyorum. Resim yapan kişinin çok iyi gözlem yapıp sorgulama kısmını geliştirmesi gerekiyor.

Resme yeteneğinizi ilk kim keşfetti?

İlkokuldaki resim öğretmenim keşfetti. Ortaokulda ve lisede beni sınavlara getirdi. Onun sayesinde hayatım şekillendi. Her zaman kendisini minnettarlıkla anıyorum.

Kendisine teşekkür ederek yanından ayrıldığımızın öğretmenimizin röportajından sonra; “öğretmenlik mesleğinin kutsallığı”nı bir kez daha anlayıp hayatımıza yön veren öğretmenlerimizi şükranla anıyoruz.

MÜREKKEP YALAMAK

Türk Dil Kurumu tarafından 'çok okumuş, yazmış olmak' şeklinde tanımlanan mürekkep yalamak deyiminin hikâyesi İskender Pala'nın kitabında şöyle anlatılmaktadır:

Uzun yıllar tahsil görmüş, ilim öğrenmiş kişiler hakkında "mürekkep yalamış" denir. Bu deyim bize matbaadan evvelki zamanların elyazması kitapları ve hattatları, yahut müstensihlerin yadigarıdır.

El yazması kitapların sayfaları hazırlanırken pürüzleri kaybolsun ve kalemin kayganlığı sağlansın diye parşömenlerin üzeri ahâr denilen bir tür sıvı ile cilalanır ardından mühürlenmiştir. Ahâr, yumurta akı ve nişasta ile hazırlanan muhallebi kıvamında bir hamur olup kağıt üzerinde bir tabaka oluşturur. Kitap kurtlarının pek sevdiği ahâr, aslında suyu görünce hemen erir. Ahârın bu özelliğinden dolayı eski zamanların hattatları yahut kopya usulü kitap çoğaltan zanaatkârları (müstensihler), bir hata yaptıkları vakit onu silmek için (mürekkep silgisi henüz icad edilmemiştir) serçe parmaklarının ucunu ağızlarında ıslatıp hatalı harf veya kelimenin üzerine sürerler, böylece zemindeki ahâr dağılır ve ahârla birlikte hata da kendiliğinden kaybolup gidermiş. Bazen bütün bir cümlelerin silinmesi gerektiğinde aynı işlemi tekrarlamak gerekir, hattatın serçe parmağına gelen mürekkep ister istemez diline geçer, böylece hattat mürekkebi yalamış olur. Mürekkep bezir isinden hazırlandığı için suda çözülmesi tabidir. Bu yüzden el yazması eserler asla su ve türevleri ile temas ettirilmez. Ancak kitap henüz yazılma aşamasındayken mürekkebin bu özelliği hattatların işine yarar, gerek divitlerin ucunda kalan mürekkep lekelerini gidermek ve temizlemek, gerekse sayfaya küçük bir tırfil yahut imla koymak için diviti tekrar mürekkebe bandırarak israf etmek yerine ucunu dillerine değdirir ve oradaki mürekkebin çözülüp kullanılmasını sağlarlarmış. Bu durumda da dillerinin mürekkep olması, yani mürekkebi yalamış olmaları kaçınılmazdır. Sonuçta eskiler, bir insanın yaladığı mürekkep miktarca ilminin ziyadeleştiğini varsayarlar ve okuma yazma bilenlerin pek az olduğu çağlarda azıcık da olsa mürekkep yalamış olmayı toplum içinde saygı alameti olarak alırlarmış. (İki Dirhem Bir Çekirdek, s.165-166)

Büyük şairlerimizden Üsküp doğumlu Yahya Kemal Beyatlı okula başlama merasimini hatıralarında şu şekilde anlatmaktadır: "1989 yılında yeni yaptırdığımız evde, mektebe başladım. Mektep, Sultan Murad Câmîi'nin mihrâbı arkasında "Yeni Mekteb" denilir, beş yüz senelik bir vakıftı. Mektebe başlayışım kadîm an'aneye (geleneğe) tamâmiyle uygun oldu. Erkenden "muallim-i evvel Sabri" ve "muallim-i sâni Gani" efendiler bizim selâmlığa geldiler; çarşıdan bana suvatlı bir divit, boyundan geçirilir, sırmalı bir cüzdanlık alınmıştı. "Gani Efendi" kalem açtı, divitin mürekkebine batırdı. Bir "Rabb-ı yessir" yazdı. Sonra üstüne şeker döktüler, bana o yazının mürekkebinin şekerli şekerli yalatıldılar.

Dışarıda, bahçede, meydanda bekleyen mektep çocuklarına birer külah şeker dağıtıldı. Nihayet bu çocuk kaafilesi

**Şol cennetin ırmakları,
Akar Allah deyû deyû...
Çıkmış Taun melekleri
Bakar Allah deyû deyû."**

İlâhîsini cumhurca "ırlayarak" yola düzüldüler. Davetliler vardı, onlar şerbet içtiler, kuşaklarını ve ceplerini şeker külahlarıyla doldurdular, o aralık, zahir ürkmiyeyim diye, beni bir araba ile, ayrı bir yoldan, Saat Bayırı'ndan mektebe ilettiler. Annemin hazırlamış olduğu bir şilteyi, muallim Ganî Efendi'nin hoca makamı olan, yarım kavis, mihrâbımsı yerin arkasına koydular. Maârif âlemine girişimin ilk günü budur.

Bu hatıradan hareketle okula başlayan çocuklara öğretmen tarafından mürekkepli kalemle bir deftere veya kağıda 'rabbi yessir' (Rabbim! kolaylaştır) yazılarak yalattırılmasının bir gelenek olduğu kanaatine varılmaktadır. Günümüzde bu gelenek devam etmese de 'mürekkep yalamak' tahsilli insanları anlatmak için kullanılmaktadır.

BENİM ÖĞRETMENLERİM

Öğrencilerimin yüreğinden silinmemek ve daima hatırlanmak ümidiyle...

Bugün, yurdun dört bucağında cehalete karşı savaş açan, vatanın kalkınması için canla başla çalışan, vatan uğruna canını vermekten çekinmeyen Türk öğretmeninin bayramı. Bugün, çocuk yüreklerimizi sevgi ve ilgileriyle ısıtan, genç dimağları bilgileriyle aydınlatan, bugünümüzün ve geleceğimizin mimarları sevgili öğretmenlerimizin bayramı. Kutlu olsun!

Öğretmenlik mesleği; Mustafa Kemal Atatürk'ün de "Milletleri kurtaranlar yalnız ve ancak öğretmenlerdir." sözüyle vurguladığı gibi milletlerin kalkınmasında ve ilerlemesinde her zaman yol gösterici olmuş kutsal bir meslektir. Yaşamının her anında öğrenme ve öğretme azmi içinde olan Mustafa Kemal Paşa, savaş zamanı güçlü ve kararlı bir başkumandan olmayı başardığı gibi, barış zamanında da akıl ve bilimin yayılması için çalışan bir önder, lider yani başöğretmen olmuştur. Kurtuluş Savaşı'nı kazandıktan sonra, 29 Ekim 1923'te cumhuriyeti kuran ulu önder Atatürk, askeri, ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda birçok yeniliği başlatmıştır. Bu yeniliklerden biri de, 1 Kasım 1928 tarihinde çıkarılan 1353 sayılı kanunla, Arap alfabesi yerine Latin alfabesinin kabulü olmuştur. Bu tarihten itibaren yeni harflerin öğrenilmesi ve okur-yazar sayısının artırılması konusunda büyük bir seferberlik başlatılmıştır. 24 Kasım 1928 tarihinde açılan, Millet Mektepleri'nde, yaşlı, genç, çocuk, kadın... herkese yeni harflerle okuma yazma öğretilmiştir. Millet Mektepleri'nin açılışı ve Atatürk'ün Başöğretmenliği kabul tarihi olan 24 Kasım günü, 1981 yılından beri Öğretmenler Günü olarak kutlanmaktadır.

Öğretmenlik mesleğin tarihçesini ya da değerini anlatmak için pek çok güzel ve anlamlı söz söylemek mümkün. Ancak ben, size "benim öğretmenlerim" i anlatmak istiyorum. Benim için öğretmenlik çocukluğumda "öğretmencilik" adı altında oynadığım eğlenceli bir oyundan ibaretti. Mahalledeki çocukları apartmanın merdivenlerine sıralayıp onlara ders anlatmak (anlatıyormuş gibi yapmak) ve hemen karşıdaki duvarı kara tahta niyetine

kullanarak yazılar yazmak, resim yapmak en keyif aldığım şeylerdendi. Şimdi ise ben bir öğretmenim. Artık oynadığım bir oyun değil, gerçek. Gözümün içine bakan onlarca göz, sözümünden, duruşumdan, bakışımdan etkilenip hayatlarına yön vermeye çalışıyor. Onun için bu meslek kutsal, onun için bu meslek hiçbir şeyle ölçülemeyecek kadar değerli. Bir öğretmen olduğum için gururluyum. Her sabah sınıfa bir hayata dokunduğumu bilerek umutla giriyorum. Tıpkı benim hayatıma dokunan tüm öğretmenlerimin inandığı gibi, inanıyorum çocuklarıma.

Ben, bir öğretmen çocuğuyum. Babam için öğretmenlik, okul bir tutkuydu. Çoğu zaman okulu, öğrencilerini evine tercih ederek özveriyle tam 33 yıl bu mesleği layıkıyla yapmaya çalışan bir öğretmendi, babam. Ben bu mesleğin güzelliğini de zorluğunu da ilk ondan öğrendim. Sonra adını, güzel ve güler yüzünü hiç unutmadığım, şefkat dolu ilkokul öğretmenim Nezahat Erten. Bana yaşama dair ilk güven duygusunu veren, başaracağıma inanan ilk insan. Ve sonra ortaokul yıllarımdaki Türkçe öğretmenim Özlem Kalyoncu. Mesleğimde 12 yıl geçti ve ben hâlâ onun gibi düzenli ve özenli bir ders defterine sahip olamadım. Derse her zaman çok hazırlıklı gelir ve bize okuma sevgisi kazandırmak için çok gayret ederdi. Okumayı sevmemde ve bu branşı seçmemde rolü büyüktür. Unutamam! Lise yıllarında tanıdığım ve bunun için de kendimi her zaman şanslı hissettiğim coğrafya öğretmenim Asuman Koca. Çalışkanlığıyla, okuma azmiyle bana daha üniversiteyi kazanmadan yüksek lisans – doktora hedefi koyduran ve bugünlere ilk adımı atmamı sağlayan ışığım o benim. Ve üniversite yıllarımda mucizeleri; Prof. Dr. Mustafa Öner, Prof. Dr. Ahmet Bican Ercilasun ve daha adını sayamadığım yaşamımın nice aydınlık yüzleri, hayatıma dokunduğunuz için sizlere minnettarım.

Onlar benim hayatımın ışıkları, benim kahramanlarım... Ya sizinkiler? Hatırlayın şöyle bir bir... Aslında hepinizin hayatında başka başka isimlerle var onlar... İzleri belirli belirsiz, işlemiş duruşunuza, bakışınıza, sözcüklerinize, zihninize, yüreğinize... Onları unutmak mümkün mü?

Fatma Eriş HAMZA
Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni

Hilal Zehra Uzun ile Söyleşi..

Kendine has çizgisinden taviz vermeyen öğretmenlerimizden Hilal Zehra Uzun ile öğretmenlik ve eğitim hakkında keyifli bir söyleşi gerçekleştirdik.

Kendinizi kısaca tanıtabilir misiniz?

1980 yılı Erzurum doğumluyum. Aslen Hemşin'liyim. Öğrenim hayatımı Ankara'da tamamladım. 2009 yılından beri okulumuzda İngilizce öğretmenliği yapmaktayım.

Öğrenim hayatınızda sizde etki bırakan öğretmenler oldu mu?

Öğrenim hayatımda beni etkileyen birçok öğretmenim oldu. Öğretmenlerimin çalışma azmi, işlerine olan bağlılıkları, sahip oldukları sevgi ve hoşgörü beni etkileyen hususlar arasında yer almaktadır. Ben çok değerli öğretmenlerimin yol göstermesiyle bulunduğum yere gelebildim ve aynı şeyi öğrencilerim için de yapmaya çalışıyorum. Şimdi isimlerini tek tek sayamasam da bütün öğretmenlerime saygılarımı sunuyorum.

Öğretmenlik kavramı size ne çağrıştırıyor?

Aslında bu kolay görünen ama zor olan bir soru bence. Bir çırpıda öğretmenlik kavramını tanımlamak, söz konusu kavramın temsil ettiği öğeleri kaybetmemek için çaba harcamayı gerektirir çünkü. Konu ile ilgili söylenebilecek birçok şey var ancak birkaç cümle ile özetlemek gerekirse, öncelikle günümüzde içi boşalmaya başlayan bu kavrama gereken önemin verilmediğini düşündüğümü söyleyerek işe başlayabilirim. Uzun ve zorlu bir sürecin rehberi olan öğretmenin çevresine ışık saçabilmesi için insanlara karşı derin bir sevgiye sahip olması, çalışma hayatında sürekli özveride bulunabilmesi ve kendini geliştirebilmesi için durmadan çalışması gerektiğine inanıyorum. Bütün bu ve benzeri özelliklere sahip olan, olabilen ya da olmaya çabalayan bir öğretmenin önderliğinde ve rehberliğinde yetişen, kendini bulan ve verimli olan gençlerin yani geleceğimizin de aynı oranda kaliteli olacağını belirtmek yanlış olmayacaktır.

Ders anlatmadaki başarınızın ders çalışmalarınızdaki başarınızla paralel olduğunu gözlemledik. Doktora sürecini tamamlamış bir öğretmen olarak bu süreçteki tecrübelerinizi paylaşır mısınız?

Öncelikle teşekkür ederim. Bu soruya verilebilecek cevap konuya hangi açıdan baktığımızla ilgili. Belki söyleyeceklerimi klişe bulabilirsiniz ama bence hayatın kendisi zaten

bir okul. Yani kişi doğduğu andan itibaren bu hayat okuluna başlıyor ve bir ömür boyunca bir sürü eğitim olarak sayısız imtihandan geçiyor. Bu eğitimin formel olarak şekillendiği yer olan okulda ise içinde bulunulan çağda yaşamak için gerekli olan bilgi ve tecrübeler ediniliyor. Hangi meslek grubunda olunursa olunsun bir kişinin kendini gerçekleştirme, aldığı eğitimi yaşantısına yansıtma becerisiyle paraleldir. Yani ne kadar çok eğitim alınrsa alınsın, bu eğitim faydalı bir şekilde kullanılmazsa kâğıt üzerinde kalan başarının ötesine geçemez. Hacettepe Üniversitesindeki lisansüstü eğitimlerim sırasında uzun ve gerçekten zorlu bir süreçten geçtim. Ancak yaşadığım bütün bu zorlukların yanında alandaki son gelişmeleri yakından takip edebilmenin yanı sıra yeni ve farklı şeyler öğrenme gibi konularda çok önemli fırsatlar yakaladım. Benim için öğrenmenin sonu yok. Olmamalı da. Çünkü o zaman her şey tekrar etmeye başlar ve birbirine benzer. Bütün bunlar da tükenmişlik hissine yol açabilir.

Her ne kadar zahmetli olsa da bir şeyler başarmanın ve karşılaşılan güçlüklerle rağmen vazgeçmeden hedeflerine ulaşmanın verdiği haz inanılmaz keyifli. Bunun için ise çok çalışmak ve çabalamak gerekli. Çünkü hayatta hiçbir şey insanın önüne altın tepside sunulmuyor. İsteddiğiniz şeyi elde edebilmek için uğraşmak lazım. Üstelik bu sadece eğitim hayatına devam etmekle tamamlanabilecek bir süreç de değil. Kişinin kendini geliştirmesi birçok şekilde gerçekleşebilir. Önemli olan öğrenilenleri günlük hayatta kullanabilmek, öğretmenlik özelinde ele alındığında, bunları öğrencilerle paylaşabilmek, paylaşılan zamanı daha anlamlı, etkili, verimli ve değerli kılabılır. Ben hayatta en hakiki mürşidin ilim olduğuna inanıyorum. Bunun için bilimin ışığında, manevi ve kültürel değerlerin rehberliğinde öğrenciliğin hiç bitmeyen bir yolculuk olduğunu ve bunun da öğrenme-öğretme ortamını zenginleştirdiğini söyleyebilirim. Öğrendiklerimi içselleştirmeye ve bunu iş tecrübesine aktarmaya çabaladığım bu süreçte ailemin, öğretmenlerimin ve arkadaşlarımin desteklerine ayrıca minnet borçluyum.

AHMET HAMDİ TANPINAR

Cumhuriyet neslinin ilk öğretmenlerinden olan Ahmet Hamdi Tanpınar 1901 yılında İstanbul'da doğmuştur. Çocukluğu, kadı olan babasının görev yaptığı Ergani, Sinop, Siirt, Kerkük ve Antalya'da geçmiştir. Lise öğrenimini Antalya'da tamamladıktan sonra yükseköğrenim için İstanbul'a gitmiştir. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'ndeki eğitiminin ardından 1923'te Erzurum Lisesi'nde edebiyat öğretmenliğine başlayan Ahmet Hamdi iki yıl sonra Konya Lisesi'ne, 1927'de Ankara Erkek Lisesi'ne tayin olmuştur. Daha sonra Gazi Terbiye Enstitüsü'nde edebiyat öğretmenliği yapmış; bir yandan da Ankara Kız ve Erkek Liselerinde ders vermeye devam etmiştir. 1932 yılında Kadıköy Lisesi'ne atanması üzerine İstanbul'a dönmüştür. Güzel Sanatlar Akademisi'nde sanat tarihi ve estetik dersleri vermiştir. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'nde yeni kurulan Türk Edebiyatı Kürsüsü profesörlüğüne getirilmiştir. Bir dönem Maraş milletvekili olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne girmiştir. Milletvekilliğinin ardından Güzel Sanatlar Akademisinde tekrar derse girmeye başlamıştır. 1949'da da İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'ne dönmüş, bu görevdeyken 1962'de İstanbul'da yaşamını yitirmiştir.

Adını Türk Edebiyatına ve edebiyat eğitimine altın harflerle yazdıran büyük öğretmen Ahmet Hamdi Tanpınar'ın kendi şiiri ile bu yazıyı noktalayalım:

BİR ADIN KALMALI

*Bir Adın Kalmalı Geriye
Bütün Kırılmış Şeylerin Nihayetinde
Aynaların Ardında Sır
Yalnızlığın Peşinde Kuvvet
Evet Nihayet
Bir Adın Kalmalı Geriye
Bir De O Kahreden Gurbet*

*Sen Say Ki
Ben Hiç Ağlamadım
Hiç Ateşe Tutmadım Yüreğimi
Geceleri, Koynuma Almadım İhaneti
Ve Say Ki
Bütün Şiirler Gözlerini
Bütün Şarkılar Saçlarını Söylemedi
Hele Nihavent
Hele Buselik Hiç Geçmedi Fikrimden
Ve Hiç Gitmedi
Bir Topak Kan Gibi Adın
İçimin Nehirlerinden
Evet Yangın
Evet Salaş Yalvarmanın Korkusunda Talan
Evet Kaybetmenin O Zehirli Buğusu
Evet Nisyan
Evet Kahrolmuş Sayfaların Arasında Adın
Sokaklar Dolusu Bir Adamın Yalnızlığı
Bu Sevda Biraz Nadan
Biraz Da Hıçkırık Tadı
Pencere Önü Menekşelerinde Her Akşam*

*Dağlar Sonra Oynadı Yerinden
Ve Hallaçlar Attı Pamuğu Fütursuzca
Sen Say Ki
Yerin Dibine Geçti
Geçmeyesi Sevdam
Ve Ben Seni Sevdiğim Zaman
Bu Şehre Yağmurlar Yağdı
Yani Ben Seni Sevdiğim Zaman
Ayrılık Kurşun Kadar Ağır
Gülüştün Kadar Felaketiymi Yaşamamın
Yine De Bir Adın Kalmalı Geriye
Bütün Kırılmış Şeylerin Nihayetinde
Aynaların Ardında Sır
Yalnızlığın Peşinde Kuvvet
Evet Nihayet
Bir Adın Kalmalı Geriye
Bir De O Kahreden Gurbet
Beni Affet
Kaybetmek İçin Erken, Sevmek İçin Çok Geç*

REŞAT NURİ GÜNTEKİN

1889'da İstanbul'un Üsküdar ilçesinde dünyaya geldi. Babası, askeri tabip Nuri Bey, annesi Kars valisi Yaver Paşa'nın kızı Lütfiye Hanım'dır. Reşide adlı kız kardeşi çok genç yaşta hayatını kaybetti, tek çocuk olarak büyüdü. Çocukluk yıllarında okuduğu Fatma Aliye Hanım'ın Udi isimli romanı hayatına iz bırakıp, sanata heveslendiren eserleri arasına girdi. Babasının Çanakkale'deki evlerinde zengin bir kütüphanesinin olması onu kitaplara iten ve yazı yazma kültürünün gelişmesini sağlayan bir araç oldu. İzmir'deki Frerler okulunda bir süre öğrenim gördükten sonra İstanbul'da Saint Joseph Lisesi'nde öğrenim gördü. Yüksek öğrenimini Darülfünun Edebiyat Şubesi'nde 1912'de tamamladı.

1927'ye kadar Bursa ve İstanbul'da çeşitli okullarda Fransızca ve Türkçe öğretmeni ve müdür olarak görev yaptı. Görev aldığı okulların bazıları Bursa Sultanisi, İstanbul Beşiktaş İttihat Terakki Mektebi, Fatih Vakf-ı Kebir Mektebi, Akşemseddin Mektebi, Feneryolu Murad-ı Hâmis Mektebi, Osman Gazi Paşa Mektebi, Vefa Sultanisi, İstanbul Erkek Lisesi, Çamlıca Kız Lisesi, Kabataş Erkek Lisesi, Galatasaray Lisesi ve Erenköy Kız Lisesi'dir. 1927'de Hadiye Hanım ile evlendi.

Güntekin, 1931'de maarif müfettişi oldu ve bu arada Dil Heyeti'yle birlikte bazı çalışmalarda bulundu. Anadolu'yu baştan başa dolaşmasına neden olan müfettişlik görevi sayesinde ülkenin gerçeklerini yakından görme ve tanıma imkânı buldu. 1941'de tek çocuğu olan kızı Ela dünyaya geldi.

1939'da ise Çanakkale milletvekili olarak TBMM'de bulundu 13 Aralık 1956 günü, hastalığına yenik düştü..

Levent'te oturduğu sokağa "Çalikuşu" ismi, Kadıköy'de ve İzmir'de bir ilköğretim okuluna ve Fatih'te bir tiyatro sahnesine Reşat Nuri Güntekin ismi verilmiştir.

Çalikuşu, Reşat Nuri Güntekin'in 1922 yılında yazdığı, 1908-1918 yılları arasını anlatan, ağırlıklı olarak Anadolu'da geçen ve arka planda Osmanlı'nın son yıllarını anlatan bir romandır. Kitabın son kısmı hariç, ki bu bölüm dışarıdan bir gözlemcinin anlattıklarıdır, romanın ana kahramanı Feride'nin hatıra defteri şeklinde yazılmıştır.

Reşat Nuri Güntekin, Çalikuşu'nu önce İstanbul Kızı adıyla dört perdelik bir oyun olarak yazmıştır. Yapıtı, 1922'de Vakit gazetesinde Çalikuşu adıyla roman olarak yayınlanınca büyük ilgi çekmiştir

Acımak, Reşat Nuri Güntekin'in 1928 yılında basılan kısa soluklu romanı. Eser küçük yaşta gördüğü kötü muamelelerden dolayı acıma duygusu olmayan bir öğretmenin babasının vefatından sonra onun günlüğü okuyarak babası ve hayatı hakkındaki gerçekleri öğrenmesini konu alır. Günlüğü okumaya başlar. Babasının ilk memuriyet yıllarını, annesiyle evlenmesini, anneannesinin davranışlarını okur. Zehra daha önce bildiği şeylerin hepsini tam tersi olduğunu öğrenir. Aslında bu olaylarda bütün suçlunun annesi ve anneanesi olduğunu anlar. Bundan sonra içinde bir acıma duygusu oluşur. Hemen gidip babasının ayağını öper. Birkaç gün sonra okuluna tekrar döner ve artık Zehra'nın hiçbir eksigi kalmamıştır. Acımayı öğrenmiştir.

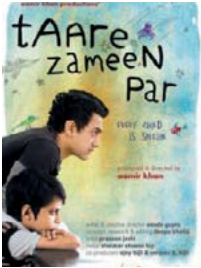
1. Koro/ Les Choristes

Fond de l'Etang, sorunlu erkek çocukları için eğitim veren bir yatılı okuldur. Egoist, disiplin delisi bir müdür olan M. Rachin tarafından

yönetilmektedir. Felsefesi aksiyon-reaksiyon şeklindedir. Ancak onun sistemi asi yaradılışlı çocuklar üzerinde hiçbir işe yaramamakla beraber ters tepkiye neden olmaktadır. Bir gün okula M.Clement Mathiue adında yeni bir eğitimci gelir. Orta yaşlardaki bu adam hayatı boyunca birçok şey için çabalayıp hayattaki yerini bulmaya çalışmış biridir. Her ne kadar çocukları ziyadesi ile haylaz bulsa da M. Rachin'in fikirlerine inanmaz. Tek çare en iyi bildiği aracı kullanmaktır. Müzik her derde deva olabilecek evrensel bir güçtür nihayetinde. Okul dahilinde kurduğu koro ile herkesin hayata bambaşka bir pencereden bakmasını sağlayacaktır.

2. Her Çocuk Özeldir/ Taare Zameen Par

Ishaan isimli küçük Hintli çocuğun Disleksi yani öğrenme bozukluğu vardır. Bu yüzden ailesi çevresi ve diğer öğretmenler onun

tembel ve hayalci bir çocuk olduğunu düşünürler. Derslerindeki başarısızlıklarından dolayı ailesi Ishaan'ı sonunda yatılı okula vermeye karar verir. Ishaan gittiği bu okulda hayatının tamamıyla değişeceğini bilememektedir, nihayetinde resim öğretmeni Ram Shankar ile tanışır. Öğretmeni Ishaan'ın ne kadar çalışkan ve özel bir çocuk olduğunu keşfedecektir.

3. Ölü Ozanlar Derneği/ Dead Poets Society

1950'lerin Welton Akademisi ciddi, disiplinli ve akademik çevrelerde saygınlığı yüksek olan bir okuldur. Okul yönetiminin muhafazakar tavırları okulu öğrenciler için sıkıcı ve bunalıcı bir yer haline getirmektedir.

Fakat yeni İngilizce öğretmeni John Keating'in okula atanmasıyla çok şey değişecektir...

Keating öğrencilerine kalıplaşmış düşünce şekillerinden uzaklaşmalarını ve hayatlarını dolu dolu yaşamalarını öğütlemesiyle okulun statükocu tavrına son derece zıt bir profil çizmektedir. Öğrencilerini şiir ve nitelikli edebi yapıtlarla tanıştıran Keating onların pek çoğu üzerinde derin bir etki yaratır ve onların geleceğe dair hayallerinin şekillenmesini sağlar.

4. Black

Kör ve sağır doğan Michelle ailesi tarafından anlaşılammaktadır.

Annesi ve babası Michelle'i akıl hastanesine göndermeden önce son kez bir öğretmen tutup şanslarını denemek isterler. Başta öğretmenle iyi anlaşamaları da

bu öğretmenin kızı başarılı bir şekilde eğittiğini görünce bu öğretmenle yola devam ederler ve Michelle bu öğretmen sayesinde üniversiteye gider ancak sonra Michelle'in öğretmeni Alzheimer hastası olur ve Michelle'e bakamayacak duruma gelir.

5. Kopma/ Detachment

Bir okul, ölmek üzere olan bir okul...

Sanki bu okula kanser teşhisi konulmuş ve bu okul gelmeyeceğini bile bile bir çare bekliyor derdine... Bir öğretmen, umut ve şefkat dolu bir adam bu öğretmen... Bu okula ve içindekilere

konulan kanser teşhisini inkâr ediyor ve olamayacağını bile herkesin derdine derman olmaya çalışıyor.

6. İmparatorlar Kulübü/ The Emperor's Club

İlkeli ve tutkulu bir profesörün öğrencileriyle olan ilişkisini anlatıyor. Öğretmenin yaşamı, ünlü bir politikacının oğlu olan Sedgewick Bell'in sınıfa gelmesiyle, değişmeye başlar. Yıllardır deneyimlerini ve

bilgisini öğrencileriyle paylaşan William Hundert, öğrencilerin kendisi üzerindeki etkilerini farkedecektir...

7. Özgürlük Yazarları/ Freedom Writers

Birbirlerinden farklı ama ortak olarak hayattan beklentileri olmayan

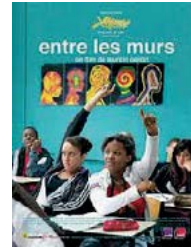
karakterle dolu koca bir sınıf öğrencinin arasında idealist duygularla öğretmenlik yapmaya yeni başlayan Erin'in işi, sandığından da zordur. Farklı ilk

ve toplum katmanlarından gelen öğrenciler için okul, sadece yaşları gereği orada bulunmaya katlanmaları gereken bir yerdir.

8. 50 Cesur Kemancı/ Music of the Heart

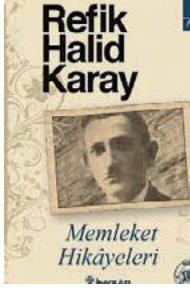
Roberta Guaspari, yakın zamanda kocası tarafından yalnız başına bırakılan, iki çocuğa annelik eden bir kadındır. Ne olursa olsun çocukları için dimdik durmak zorundadır. Bu nedenle de çalışmaya başlar. Bir gün eski günlerindeki keman çalma yeteneğinden haberdar olan bir arkadaşı tarafından bir okula müzik dersleri vermek üzere davet edilir. Korkunç bir eğitim sisteminin orta yerine sadece ilham kuvvetiyle gelen kadın, büyük bir başarıya doğru ilerleyecektir.

9. Sınıf/ Entre Les Murs

François ve diğer öğretmen arkadaşları belalı bir semtteki lisede yeni bir yıla hazırlanmaktadır. Kendilerini öğrencilerinin iyi bir eğitim almaları için

hiçbir engelde yılmayacakları fikrine hazırlarlar. Sınıf, farklı kültürler ve tavırların sık sık birbiriyle çatıştığı modern Fransa'daki küçük bir dünyadır. Ergenlik çağındaki gençlerin davranışları, düşük maaşlar almakta olan öğretmenlerin şevkini kırar. François ise saygı ve çalışkanlık üzerine kurulu atmosferi sağlamakta kararlıdır. Ne kibirli ne de serttir ama aşırı açık sözlülüğüyle öğrencileri çoğu kez şaşırır.

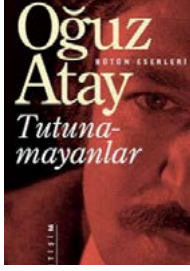
Refik Halid KARAY Memleket Hikayeleri

Anadolu'ya ait ilk hikayelerden örnekleriyle, Türk Edebiyatında önemli bir yere sahip

olmuştur. Hikayelerde Anadolu ve oralarda yaşayan insanların gerçek yönleriyle ve Türkçe'nin mükemmel kullanımıyla anlatılmıştır. Refik Halid KARAY'ın, 1920'de yayınlanan eseri ilk sosyal hikayelerimizden oluşmuş, bir dönemi en canlı şekliyle anlatmış, kaynak kitaplar arasında yerini almıştır. Kitapta 1908-1920 yıllarına ait 18 hikaye yer almaktadır. YatıkEmine

Hikaye, Ankara'ya iki gün ötede ana yollardan uzak, küçük bir kasabada geçmektedir. Kasabada, her küçük Anadolu kasabasında yaşanan olayların durağanlığı vardır.

Oğuz ATAY Tutunamayanlar

Oğuz Atay'ın ilk romanıdır. 1970 yılında TRT Roman Ödülü'nü kazanmıştır. Çoğu yazar ve okuyucuya göre modern Türk edebiyatının

en önemli eserlerinden biridir. Kullanılan dil ve anlatım şekli itibarıyla edebiyatta bir devrim olarak kabul edilmiştir. Kitap belirli bir olayı sergilemekten çok; izlenimler, çağrışımlar, taşlamalar, ayrıntılar ve ruhsal çözümlenmelerden oluşur. Selim Işık'ın intihar ettiğini öğrenen Turgut Özben, ihmal ettiğini düşündüğü arkadaşının geçmişinin izini sürmeye ve Selim'in tanıdığı insanlar aracılığıyla onu tanımaya çalışır. Her insana farklı bir yönünü gösteren Selim'in görüntüsü, Turgut'un bu insanlarla konuşması sonucu okuyucunun ve Turgut'un gözünde netlik kazanacaktır. Romanda birçok kişi vardır ama her biri aslında Selim'in hayatındaki kişilerdir ve tüm anlatılanlar Selim Işık'ı aydınlatır. Selim Işık "düşünen ve sorgulayan insan"ın simgesidir ve bu yüzden "tutunamamış"tır.

Margaret Mitchell Rüzgâr Gibi Geçti

Amerikan yazar Margaret Mitchell'in 1936 tarihinde ilk basımı yapılmış Batı edebiyatının dünyaca ünlü tarihi roman kitabıdır. Amerikan iç savaşı

döneminde geçen kitap, savaşın zorluklarına göğüs geren karakterlerin aşk, gurur ve hayat şartları örgüsüyle yazılan romantik bir eserdir. Aynı isimle 1939 yılında kitaptan uyarlanan

film Türkiye sinema tarihinde en çok bileti satan filmidir. Kitap "20. Yüzyılın En Popüler Romanı Pulitzer Ödülünü" kazanmıştır. Rüzgâr Gibi Geçti, iç savaştan hemen önce Güneyli Güzel Scarlett O'Hara'nın çiftliği Tara'da başlar. Fonunda Kuzey-Güney Savaşı, kölelik, ölümler, acılar ve Scarlett'in sonsuz hırsını barındıran kitap, aslında çok büyük bir aşk hikâyesidir

Cengiz Aytmatov Beyaz Gemi

Kırgız yazar Cengiz Aytmatov'un romanı. Issık Gölü civarında geçen kitapta küçük

bir çocuğun gözünden dönem Sovyet yönetimine eleştirel bir yaklaşım getirilmektedir. Roman annesi ve babası ayrılınca dedesi tarafından büyütülen bir çocuğun gözünden dünyayı anlatmaktadır. Orozkul orman işçilerinin amiri konumundadır. Aynı zamanda Mümin'in kızı ile evlidir. Çocuğu olmayan Orozkul eşini sürekli dövmektedir. Mümin ise buna seslenememektedir; çünkü Orozkul'un yanında çalışmaktadır. Yaşlı olduğu için bu saatten sonra başka yere gitmeye cesareti yoktur. Dedesinin anlattığı masallarla büyüyen çocuğun hayal dünyası çok zengindir. Dedesinin yaptığı havuzda yüzen çocuk balık olmayı istemekte ve böylece Isık Göl'deki Beyaz Gemiye ve hayalindeki babasına kavuşacağı günü düşlemektedir. Çocuğun okuma çağı gelmiştir ve dedesi ona bir çanta alır. Okula başlayan çocuk çok mutludur. Mesafe uzun olduğu için dedesi onu her gün okula götürmekte ve okuldan almaktadır. Bir gün Orozkul ile dağdan getirdikleri tomruk suda kalınca dedesi torununu almaya gecikir. Orozkul zalim olduğu için Mümin'i bırakmak istemez. Mümin'in verdiği karar romanın sonunu hazırlayan olayların başlangıcı olur.

BALZAC Goriot Baba

Romanda,hayatını kızlarına adanmış olan eski bir makarna ve ekmek fabrikatörü Mösyö Goriot'un Madam Vauquer Pansiyonu'na yerleşmesinden sonra meydana

gelen olaylar anlatılmaktadır. Servetinin çoğunu kızlarının iyi birer evlilik yapmaları için harcayan Goriot Baba,damatları tarafından istenmemiş ve cimri bir dul olan Madam Vauquer'in pansiyonuna yerleşmiştir.Goriot Baba,belli bir süre sonra para harcamalarını azaltmasından ve en ucuz kata çıkmasından dolayı pansiyonun sahibesi ve müşterileri tarafından aşağılanmaya başlamıştır.Romanda merkez karakter olan Eugene de Rastignac ise,soylu ancak fakir düşmüş bir aileden gelen bir hukuk öğrencisidir.Mösyö Goriot'la aynı pansiyonda kalan Rastignac,aynı zamanda kuzeni olan Madam de Beausent'in adını bir anahtar gibi kullanarak Paris'in en gözde salonlarına girecek,Mösyö Goriot'un kızları Madam de Restaud ve Madam Delphine de Nucingen'le tanışacaktır.

Antoine de Saint-Exupéry Küçük Prens (Fransızca özgün adı: Le Petit Prince)

Fransız yazar ve pilot Antoine de Saint-Exupéry tarafından yazılan ve 1943'te yayımlanan hikâye. Dünyanın en çok satan ve okunan kitaplarından biridir. Eserde

bir çocuğun gözünden büyüklerin dünyası anlatılır. Sahra Çölü'ne düşen pilotun Küçük Prens'le karşılaşması ile başlayan kitap yirmi yedi bölümden oluşur. Özellikle Küçük Prens'in yurdundan ayrılıp altı ayrı gezegene yaptığı gezileri anlatan bölümlerde son gezegen ise dünyadır ve dünya insanların kendi değerlerinden daha çok gıysileriyle anlam ve değer kazandıkları, biçimin özden daha fazla önemli olduğunu yansıtan bir imge görünümündedir. Yazar, New York'ta bir otel odasında kaleme aldığı hikâyenin çizimlerini de yapmıştır

KUTADGU BİLİĞ' den

- Akıl senin için iyi ve yeminli bir dosttur.
- Bilgi senin için çok merhametli bir kardeştir.
- Akıl süsü dil, dil süsü sözdür. İnsanın süsü yüz, yüzün süsü gözdür. İnsan sözünü dil dili ile söyler; sözü iyi olursa, yüzü parlar.
- Anlayış ve bilgi çok iyi şeydir; eğer bulursan, onları kullan ve uçup göğe çık.
  - Bütün iyilikler bilginin faydasıdır. Bilgi ile göğe dahi yol bulunur.
- Doğan ölür, ondan eser olarak söz kalır. Sözünü iyi söyle, ölümsüz olursun.
  - Hangi iş olursa olsun, sen onu tatlı dille karşıla; her işte tatlı dil kullanırsan saadet sana bağlanır.
- Hiç bir işte acele etme, sabırlı ol, kendini tut; sabırlı insanlar arzularına erişirler.
- Hangi işe girersen, önce sonunu düşün; sonu düşünülmeyen işler, insana zarar getirir.
- Bak, doğan ölür; ondan, eser olarak, söz kalır; sözünü iyi söyle! ölümsüz olursun.
  - İnsan nadir değil, insanlık nadirdir. İnsan az değil, doğruluk azdır.
  - Akıl bir meşaledir. Kör için göz, ölü vücut için can, dilsiz için sözdür.
    - Çok dinle fakat az konuş. Sözü akıl ile söyle ve bilgi ile süsle.
- Fenalık cahillikten doğar, hastalıklar kötülükler hep aynı noksanlıktan ileri gelir. Fakat tedavi ile hastalara şifa verilebilir; terbiye ile kötüler iyi edilebilir; okumak yoluyla da bilgisizlere bilgi verilmiş olur.
  - Gönlünü ve dilini doğru tut!
- Her sözü söz diye ağızdan çıkarma. Lüzumlu olan sözü düşünerek ve ihtiyatla söyle.
  - İnsan süsü, yüz; yüzün süsü, göz; aklın süsü, dil; dilin süsü, sözdür.
- Söz ağızda iken sahibinin esiridir, ağızdan çıktıktan sonra sahibi onun esirdir.